

Sárospataki
Ifjúsági Közlöny

Főszerkesztő :

Társzerkesztők :

Felelős szerkesztő :

Király Zoltán

Császár József, Kovács József, Képes Géza

Darányi Lajos

TARTALOM: Igazi életmentés. — Gulyás József dr. : Radványi Sándornak. (Vers.) — M. E. : Jövőbe nézés. — Győry Kálmán : Kerti padon. (Vers.) — Császár József : Az ideális diákról. — Radványi Sándor : A szintelenség tengerében. (Vers.) — Királydaróczi : Zseni születése. — Farkasfalvi Mauks László : Halottak napján . . . (Vers.) — Darányi Lajos : Környezetem fotografiája. — Diákadomák. — Egyleti élet. — Hírek. — Szerkesztői üzenetek.

Megjelenik július és augusztus kivételével havonta egyszer.

Szerkesztőség és kiadóhivatal :
Sárospatak. — Kollégium.

Előfizetés :
Egész évre ... 4 pengő
Félévre ... 2 pengő

XLIII. évfolyam.

November hó.

1927.

Sárospataki

Iszsági Közlöny

XLIII. évfolyam. November hó. 1927.

XLIII. évfolyam.

November hó.

1927.

Főszerkesztő:

Társzerkesztők:

Felelős szerkesztő:

Király Zoltán

Császár József, Kovács József, Képes Géza

Darányi Lajos

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában! Ámen.

Igazi életmentést!

Talán sohasem fogok ellentmondóbb képet látni, mint már láttam egy nagyobb város állomásán. Gyermekvédelmi reklám függött a falon, alatta pedig toprongyos, negyvenévkörűli csavargó ült, kivel a „Szent István malátakávé“-val jótáplált nagyreményű csemeték vérháborító játékot űztek. Egy mondatba szorítottam akkor minden gondolatomat: érdekes, a gyermek értékes, drága; a felnőtt olcsó, divatból kiment bútordarab.

Kiséreljük meg ezt a gondolatot elemezni.

Az tagadhatatlan, hogy az élet a legfőbb jó, de csak a legfőbb cél szolgálatában. Tehát nem tettünk meg akkor mindent, midőn az életet féltve őriztük, ha megmásíthatatlan útirányát nem szabtuk meg. A vízbefulót nem elég csak kimenteni és kitenni a partra; az ott épen úgy el fog pusztulni, mint a vízben. Ha felelősnek érzi magát a keresztyén társadalom és a kultur-állam abban az irányban, hogy hol születnek, aztán milyen gondozásban részesülnek a kisgyermekek, akkor arra is több gondot kellene fordítaniok, hogy hol halnak meg s mennyiben élnek Isten dicsőségére a felnőttek.

Már csak a gazdasági elv is ezt kívánja. Még nem láttam olyan pazarló dohányos embert, aki a legdrágább szivarokat, alighogy rágyújtott, eldobná. Egyetlen emberi lélek többet ér, mint a világ minden szivar- és dohánykészlete. az azokat termő földekkel és kitermelő gyárakkal együtt — mégis nem egy esettel találkozunk, amikor a fel-

nőttel szemben az a közvélemény: neked pusztulnod kell, reád többé nincs szükség. Kétségbeejtően pazarlók vagyunk, ne másban keressük tehát a baj forrását, ha koldusszegényen kell tengődnünk a fagyos téli napokon. Egy pár év alatt teljesen tönkremenne még a legerősebb tőkével rendelkező gazdaság is, ha ott a kijavítás fogalma ismeretlen volna, ha minden eltört küllővel az egész kerék, sőt az egész szekér is szemétdombra kerülne. Egyetlen egy ítélet jogosult ezen a világon: az építő ítélet. A mai köztudat csak a pusztá ítéletet ismeri. Pusztá ítéletnek nevezem azt, ha valakinek a megbüntetése csak a köz érdekében és szempontjából történik. Építő ítélet az, amikor a bűnös is figyelembe kerül. Nagyon kevesen tudják, de krisztusi igazság az, hogy a bűn a bűnöstől elválasztható. Az az építő ítélet, amely a bűnt kérlelhetetlenül halálra ítéli, de a bűnösnek megbocsát. Ez által azt is megmenti és előre segíti. — Bizony rossz gazda a mai társadalom az értékek kezelésénél. Nem volna ez olyan szembeötlő, ha bizonyos állapotban levőknél meg nem mutatná gazdasági talentumait. Gyermekvédő egyesületek vannak, az árvagyermekeknek lelenházakat emel a nemes humanizmus. De miért vannak mindezek, ha az állami kikényszerítő hatalom a felnőtteket csak a börtönbe viszi, de templomba soha? Miért az a szép mondás, hogy a gyermekben a hazát védjük, ha a felnőttekké lett gyermekekben úgyis elveszítjük azt? Miért megmenteni azt az életet, amelynek okvetlen helyes irányú fejlődéséről nem gondoskodunk? Mi értelme van a mozdonyt vezető nélkül elindítani?

Ez már átvezet a fontosabb, az erkölcsi elv tárgyalásához.

Ma sok élet megmentésével többet ártunk, mint jelentett volna az a veszteség, ha elvesztek volna. Inkább elpusztulna sok sok leánygyerek, mintsem hogy megmaradva köpöcsészéje lesz az állatembernek. Inkább minél több fiúgyerek vigye sirba a hadügyminiszter világmeghódító terveit, mintsem csak kettő is léhűtő hontalan — bitang vagy rablógyilkos legyen. Csak az nyúlhat be az Örökkévaló céljaiba, aki akarja is azt tovább, diadalra vinni. Vékonyfalú edényben nem tanácsos nagymennyiségű vizet forralni, mert a fejlődött gőz szétveti az egész alkotmányt. A gőzgépek kazánfala a lehető legerősebb építmény. A mi társadalmunk azt a visszatartó és hasznos munkára kényszerítő ellenálló erőt nélkülözi.

Mit tegyünk tehát? Robbantsunk fel minden emberbaráti intézményt? Távrolról sem. Nem az a baj, hogy megmentjük az életet, hanem az, hogy csak az életet mentjük meg és csak olyan mértékben, hogy azt később ők magok elveszithetik, még pedig az örök

élettel együtt. Necsak mentsünk tehát, hanem biztosítsunk is. A megmentett testi élet kulcs. Az a veszedelme, hogy minden zárhoz jó. Jó a mennyország ajtajához is, de jó a mások pénzszekrényéhez is. Az utóbbit lehetetlenné tenni, az előbbihez biztos utat verni, ez legyen a tető minden gyermekvédelmi épületen. Ne csak a leendő munkabíró férfit, vagy a leendő anyát lássuk meg a megmentésre szorult gyermekben, hanem az isteni lélek hordozóját is. Az embernek ajándékozott lélek olyan, mint a hegedű: annál finomabb lesz, minél többet foglalkoznak vele, játszanak rajta.

Teljesítsük azért az isteni parancs második felét is: necsak az égi hangszerek kiformálásánál vegyük ki részünket, hanem hangoljuk is fel azokat és váltsunk ki belőlük hálaadó, örvendező zsolozsmát — keresztyén életet — az Úr Isten dicsőségére.

~~~~~

Radványi Sándornak.

Irta: *Gulyás József dr.*

Öreg legénynek élte alkonyán
Emlék-sajkán a multba rengni jó:
Gyermekké lesz szívében, bár haja
Olyan fehér is, mint a téli hó.

A fűtött kályha enyhében a mult
Bágyadt napjától szíve felhevül:
Körülzsibongja emlékek raja,
De lángra gyúlni nem tud már belül.

Az ifjú szív, mely ápol száz reményt,
Ezer acélos, büszke akarást,
(Míg agg nő s férfi bízón dolgozik)
Jövőről zsongja lüktető dalát!

E dal zenéje adja meg nekünk
A folyton lázas munka ritmusát!
A lantról ennek szent morajja zúgja,
Magyar jövődönk büszke himnuszát!

Az örömmek, amelyet árasztunk, megvan az a varázsa, hogy a kisugárzás folytán nemcsak hogy nem gyöngül, de még ragyogóbban verődik reánk vissza.

Hugo Victor.

Jövőbe nézés.

Semmi sem jellemző inkább az ifjú emberre, mint az, hogy a *jövőbe néz* s egy életkorra sem oly jellemző a jövőbe nézés, mint az ifjú korra. A gyermek világa telve van bájjal, vidám kedvtelésekkel, de ez a világ mégis szűk, bezárt világ. Megrövidülnek a férfikornak a távlati is és újra egészen szűkké lesz az öreg ember horizontja. Korlátok meredeznek itt is, ott is, de tág az ifjú ember világa. Az ifjúság kezdő éveiben mintegy varázsütésre kezdenek kibontakozni a végtelenség égbenyuló távlati s e távlatok az élet távlati. Ez az élet azonban még nem boldog birtoka a jelennek, hanem reményteljes ígérete a jövőnek. Az ifjú azért a jövőbe néz.

Színes illúziók, boldog ábrándok világa volt valamikor a jövő a magyar ifjú számára. Tekintete szabadon szárnyalt a végtelen lehetőségek világában s ha mégis az élet nem hullatta neki ingyen ajándékképpen drága javait, duzzadó önérzettel, a hősöknek az öntudatával feszült neki a jövődönnek. S ha így is szétfoszlottak az illúziók, mégis drága volt az azokból kibontakozó valóság.

Ma azonban a végtelent kutató tekintet mindenütt akadályokba ütközik. Ma különösen megsűkül a horizont a magyar ifjú számára s a szűk látóhatár szélén is sötét felhők tornyosúlnak fel, a gyűlölet áthatolhatatlan felhői. Hiába keresne az elzárt horizonton csak egy nyílást is, amelyen át szabadon szárnyalna tekintete, nincs ilyen. A mának magyar ifjúsága sötét börtönbe van zárva s épen ezért a jövőből nem illúziók integetnek feléje, sötét kétségbeesés, reménytelenség mered feléje minden felől. Mivé lesz a magyar jövő, ha a magyar ifjú lelkeknek lendületét, jövőt ostromló elszántságát, töretlen életakarását megőrli a kétségbeesés!?

Miképen hatolhat át a magyar ifjú tekintete a sötét fellegeken egy tündökletes jövődönbe? Úgy, ha felismeri, hogy *Jézus a jövődönnek Ura és Királya és ha rábizza magát az ő biztos kezének vezetésére*. Nélküle sötét mélységek felé visz az út és egyre inkább összeszesűkül a láthatár, az Ő követésében egyszerre csak észrevesszük, hogy oszlanak a sötét fellegek, hogy tágul a horizont, hogy világosság hull a magasba vivő útra. Nélküle áttörhetetlen bástyafalakba ütközik mindegyre tekintetünk, Ő biztosítja a léleknek szabad szárnyalását, a jövőbelátás akadálytalanságát, a végtelen iránti hajlam lendületes kibontakozását. S az Ő követésében az ifjú ember jövőbe nézése *örökifjú látássá* lesz. Hiába tűnnek el a múlt tengerébe az évek és évtizedek, a lélek látása mindig szabadabb szárnyalású lesz, mert mindig tágabb lesz előtte az Örökkévalóság horiozontja. Az Ő követésében a magyar jövő is felderül és csak az Ő követésében tágul ki a magyar horizont, mert csak az Örökkévalóság erői előtt fognak lehullani a magyar jövőt eltorlaszoló korlátok.

Fel hát magyar ifjúság a jövődön Királyának, az Élet fejedelmének követésében egy jobb jövő felé!

Kerti padon . . .

Irta: Györy Kálmán.

Nézd, a levelek mily szépen hullanak!
 Dér csipte már meg; hideg az éjjel.
 Csatát vívnek az élet és halál;
 De a szép élet nem bukott még el.
 Élet és halál rohamra mennek . . .
 Nézd, mily szépen hullanak a levelek!

A ködön te is át tudsz-e látni?
 Fájó, emésztő valóság ez itt.
 Lépést lépésre hátrál az élet;
 Lehet, holnap már mindent elveszít.
 Borús csüggedés ránk miért törjön,
 Át tudsz-e látni te is a ködön?

Lelkem fele vagy; így mondtuk mindig.
 A feleség szó áldott fogalom;
 Szívem oltárán most is ég e láng,
 Képed most is szívembe foglalom.
 Éleszd lángomat; vele fel ne hagyj;
 Megesküdtél rá; lelkem fele vagy.

Ne hívd hát vissza szárnyaló lelkem;
 Engedd törni a sűrű poron át.
 Fent a nagy égnek azur kékjében,
 Isten lesz ott rá dicső koronát.
 — Könnyező arcom ruhádba rejtem,
 Mért csaltad vissza most is a lelkem?

Balga álomnak az álom ne mondd el.
 Élesztgetem az örök szép tüzet;
 Messze lobogó fáklya is kell — kell!
 Égni kell annak, aki már tűz lett!
 Én e hivatást szentnek találok;
 Ne mondd hát rá, hogy céltalan álom.

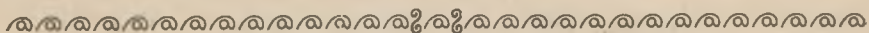
Céltalannak az itt lételt vallom,
 Ha nem színezi szent gerjedelem.
 Ragadd ki magad a sűrűkeségből,
 S kéklő magasba jőjj te is velem!
 Kinek szívében őrtüzek vannak,
 Szárnyaló röptét ne gátold annak!

Barna hajaddal őszi szél játszik.
 Hervadást mutat szemed s az arcod;
 Fáj, hogy csüggedés gyöngye rabja vagy
 És a szürkeség álmaid alszod.
 Láttodra bennem megrokkann a dal...
 Jaj, már ősz játszik barna hajaddal!

A kertek alatt köd ereszkedik...
 És a hegyekre sejtelmes homály.
 Bánat-felhő ül a szemed alján.
 Ne sírj; miattad szívem nagyon fáj.
 Miattad lelkem a földön maradt.
 — Köd ereszkedik a kertek alatt...

A kerti padon melletted ülök;
 Átkarollak még tört indulattal.
 Lépésre lépést veszít az élet...
 Nézd, jön a halál... csodás ravatal!
 Jön a halál, hogy sebre írt adjon.
 Itt ér melletted — a kerti padon.

... Mily szépen hullnak a levelek — nézd!
 Őszi szél szárnyán aláperegnek.
 Elmúlásukban jövő pirkad már;
 Igéző látvány könnyező szemnek.
 Ne vess; én rabja lettem a bának —
 Nézd, a levelek mily búsán hullnak!

Az ideális diákról.

A mai világ szövevényességének jellemző embertipusa; a sofförtípus. Szalad, rohan a világ. Ebben a vad rohanatban minden lelki érték felszínessé válik, és csak annyit ragad meg az ember, amennyit kevés idő alatt magába tud asszimilálni. Azonban, én még a kezdet kezdetén meghatározom ennek a „sietni, sietni muszáj“ kor diákjának a fő jellegzetességét: a missionárius kötelességtudását... Mert, amikor elindul egy földi élet a bölcsőtől és hordozójává lesz ezzel, egy majd egész életén bizonyágtévő isteni elrendelésről... ugyanúgy kell személyenként és tudatosan végezni vallási, szellemi és kulturális missziókat embertársainkkal, élő és élettelen világunkkal szemben is. Erre a missziói hivatásra int Jézus Krisztus is bennünket a Máté 7; 7–8 verseiben. Hallgassuk meg csak mit is üzen...

Első jellegzetes életfunkciónk a kérés. A kérés kötelez Istennel szemben, mert amikor Isten akaratába olvasztod egyéni életed villanás-szerű problémáit és Ő elé görödted harcaid, álmaid, terheid; csak az ilyen magatartással válik emberi akaratod Isten akaratává. Ekkor földi

életed szellemi, társadalmi és erkölcsi sikja teljesen összeesik a „Soli Deo Gloria“ tartalmával. Azonban gondold arra, a társadalom és annak erkölcsisége lépten-nyomon feléd nyújtja kezét, és kér tőled. Kenyeret kér! követ adsz? Ha halat kér, vajjon kígyót adsz néki? Ha nem Istentől merítetted ki lelkednek kincseit, hanem a világ hazugságai és szertelenségeiből; mennyi értéket temettél be ezzel lelkedben és mennyi isteni kijelentést homályosítottál el. Gondold arra, hogy az élet szakadatlan örökkévaló értékek isteni kijelentése . . . a végtelenség felé folyó állandó kérdés . . . Az emberi testbe lehelt élet, kéri azokat a kincseket, melyeket Isten bízott reád. Így az emberek is nem relativ hanem pozitív szellemi és kulturális értéket kérnek tőled. Ezért! . . . ilyen számonkérésen épül fel nemcsak a te egyéni életed, hanem rajtad keresztül társadalmad, nemzeted és egyházad is. Ha most már egyéni titkos életedben még egy jöttányi számonkérésről is elfelejtkeztél, akkor az Isten és közötted akarategységen rés támad és ennek hatása érezhető lesz az egyetemes emberiség lelki tartályában. A rés tovább szakad, a homokóra tovább pereg . . . míg egyszer a lavina megindul, családok, községek és nemzetek boldogságát temeti maga alá. Tehát az ideális diákot először is az öntudatos számonkérés jellemmez. Ez a számonkérés nemcsak egyéni benső sepregetés, hanem önmagán keresztül a szellemi, társadalmi és egyetemes kultúrterület egészének is.

Most következik a második lépés. Ezt a lépést a modern ember ingadozva szokta megtenni. Pedig egész világosan hallattszik a parancs: „keresetek“! Keresned kell a minden élet kutfejét az Istent és oda kell hajtanod szikkadt ajkadat forrásához, hogy magadba szívd misztériumát: a készséget, szeretetet, áldozni tudást, és a szent küzdelmet ösztönösségeid ellen. Ezek azonban csak abban az esetben fognak világosságba villanni életedben, ha lelked centrumába helyezed a Krisztust, és Ő rajta keresztül itéled a világot és a világot rajta keresztül szűröd a lelkedbe. Tanuld meg, nincs teljesebb élet, nincs magasabb rendű erkölcsiség, nincs olyan szellemi megnyilatkozás, ami Isten kijelentésével úgy megegyezne, mint az Írás . . . Nincs a világnak olyan titkozatosága, ami az Írásban meg ne lenne oldva. Ezért kell keresned lelkedben a szakadékokat, kiszáradt csermelyeit hitednek, hogy az Isten, végtelen gazdag folyójával töltsd be; akkor, egy esti alkonyattal, amikor bezárad a világosság ablaka, érezni fogod miként ömlik át testeden a láthatatlan világ érzéshulláma . . . Akkor nyílik ki szemed, hogy mennyien kerestek téged és hogy hány ember kapaszkodik a te ingó életedhez és hogy milyen hatalmas erkölcsi és szellemi területnek vagy az egyensúlyozó oszlopa. Keresnek téged mindenhol, csak azért nem találtak rád, mert még teljes intenzitással te sem kerested őket. Tehát mindenben a krisztusi értékek ideális keresése jellemzi, az ideális diákot . . .

A harmadik lépésnél már teljesen Krisztus foglyává lesz a zörgető. Itt már valami szent láz ömlik végig testén és az alkonyatban felbitorlik Savanarola vagy Luther Márton halhatatlan árnyéka, akiknek ökölcspásai alatt még most is ott fetreng a Sátán és az egész világ

korhadó erkölcsi rendszere. Ekkor már jön a kiemelkedés a lenyü-
göző képmutatásból és az ember saját testét tépi szét áldozatul,
hogy az utána jövők ne találjanak semmi szentségtelen és méltatlant.
Ez az önmagával leszámoló aktivitás! az egyéni érdekkörön való fel-
emelkedés és az örökkévalóságért rettegő szent tisztító küzdelem,
amelyért nincs család, nincs háza, nincs társadalom, csak egy cél:
a Krisztus királysága az Isten uralma alatt a Szent Lélek segedelmé-
vel. A zörgető azért zörget, mert azt követeli Krisztus, egymásért:
magunkat kell felaprózni, egymásért a lelkünket kell kiönteni, mint
a vizet. Az α zörget a β -nél a β a δ -nél, az ember lelke az Istennél.
De akár az egyes ember, akár a társadalom, akár a tudomány és
kultúra zörgését akkor hallja meg az Isten, ha az nem áll ellentétben
a Krisztussal, mert „én és az Atya egy vagyunk.“

Igy zörget az ideális diák. Ezt az Istennel összekapcsoló értéket
keresi úgy a studium egészségtelen magolásában, mint a lombikok
halvány gőzében. Mert tudja azt, hogy a fa hajszálerének növekedése
is, az Isten akaratától függ, még a hitetlen ember hitetlensége is az
Isten lelkében jóra vezérlő cél. Nos diáktestvérem! ha így zörgetsz,
akkor az örökkévalóság veri vissza szíved ütemét. Így nem lesz kon-
tártörténet földi életed, amelynek ámenje a feledés, hanem Isten szí-
vére írt imádság, amelynek ámenjét csak az Úr ajkán fogod megérteni.

Az út, mindenki számára nyitva áll.

Császár József.

~~~~~

A szintelenség tengerében.*

A szintelenség tengerében :

Óh, elmerülni, nem nehéz . . .

Mert fáj az élet . . . ez az élet :

Mely bánattal telt s nem egész !

És mégis oly jó ismeretlen

Dudolgatni az éneket . . .

. . . és az eltitkolt boldogságban

Morzsolni le az életet.

Kótaj.

Radványi Sándor.

* Képes Géza fiatal költőbarátomnak küldöm.

Életünk annyira lesz széppé, amennyi jézusi elem van benne.

Ravasz László.

*Soha nem élt ember, kinek cselekedetei ne lettek volna kisebbek
önmagánál.*

Robertson.

Zseni születése.

Hamarosan szerteriadt a hír, hogy . . . János agonizál. A cserkészotthonban mintha elválták volna a nótaszót, a kaszinóban megállt a biliárdgolyócsörgés, mintha az utolsó ütközés a szívekbe dobantott volna. Szaladtak szobájába és a legkülönfélébb sutiogással állták körül.

Mi baja? Mikor kezdődött? . . . Nem volt ma órákon . . . Abban nincs semmi különös, én épp akkor nem megyek, mikor a legegészségesebb vagyok. . . . Volt is jog-órán. — Én még játszottam vele egy 50-es biliárd partit délután. 38-at csinált, mikor én még csak 4-et, de aztán hiába játszotta meg az állást, nem jött be neki semmi. Mikor arcába néztem, valami mondhatatlan elváltozás ijesztett róla. El is távozott hamarosan, különös komolysággal . . . Azután itthon olvasta egy darabig Tolsztoj ifjúságát s közben hosszan gondolkozott. Alig olvasott fél fejezetet, lefeküdt. Kérdeztük, hozzunk-e vacsorát, de egy nehezen ejtett nem nél nem tudtunk többet kiérdeklődni. Mégis, nem gondoltunk semmi komolyra. Későn jöttünk vissza sétánkról s akkor már hörögött.

Most szemét olykor révedezve felnyitja és mondhatatlan dúlt arckifejezéssel hánykódik Erősen piheg, homloka tüzel és ajkával mintha egy egész túlvilágnak suttogna. Majd egyszerre visszaejti fejét és szobornyugalommal nyugszik. Csend . . . A nézők lassan kifelé indulnak, de a beteg hirtelen felemelkedik és embermélyig hasító sikolyal kiált . . . élni, élni . . . Menjetez ki fiuk, kérleli tompán a társaságot egyik lakótárs. Küldjétek ide . . . Györgyöt és hívjatok orvost.

Elfogódottan remegő baráti kéz simúl a tüzelő homlokra. Imára kulcsolásból hozta, de a csendes vívódásban nemet rázó fej megbor-zongott és fájdalmasan kiáltott: „ . . . ne ébresszettek, nem, nem, nem . . . ”; azután megeredtek könnyei, előbb csendben, majd hangosan felcsuklott és sírt szavakban is: jaj nem én voltam, nem, nem, nem és fejét rázva sírt tovább.

A barátok szótlan megadással hajtották le fejüket. Nincs szomorúbb, mint ifjú szíveknek ifjú haldoklásánál állani. Mikor még a jövőé minden, nem vesz-e el akkor a jövővel minden? Akiknek öröm és jókedv az élet, nem azoknak fáj-e legsújtóbban a sötét ellentét?

Megjön az orvos. Hideg komolysággal, bántó fennhangon kérdezősködik. Fel akarja költeni a beteget, de nem lehet. Szorongva nézi a lázt: nincs. Csodálkozva, hosszan gondolkodva figyel a még mindig titokzatosan suttogó, vitázó beteget. Végre a barátokhoz fordul: Uraim, a betegség súlyos, mindazáltal receptet nem adok. A gyógyítást legfeljebb psychoanalitikus speciálista vállalná, azonban én úgy gondolom, tiszteletes uraknak jobban kell érteni hozzá. Maradjanak vele, ha pedig valami különös történnék, hívjanak ismét.

György virraszt egyedül. A többiek csak egy-egy kiáltásra ébrednek időnkint, de őt úgysem hagyják nyugodni gondolatai. Könyvét

le-le ejti a gyertya mellől ölébe és ilyenkor hosszan mereng azon a mondhatatlan fájdalommal vívódó arcon. Künn szeliden hullanak alá a hópelyhek, benn boldog-melegen lobog a kályhatűz, kettejükben pedig egész világ fájdalma tombol. De miért? Mi lesz a vége? . . .

Hirtelen zúgni kezd künn a szél. Jó, már kezdődik a kísértőzene, de tudod-e követni zendülő vihar a lélek tombolását? Nézd betegemet! . . . de mi az? . . . szeme nyitva, nyugodtan néz, aztán lassan, töredezetten, szellemfinoman beszélni kezd:

. . . ott jártam . . . nagyon közel az élethez. Nem tudom, visszajövök-e? De nagyon kérlek, ti ismerkedjete meg Vele jobban, mint én. Milyen jó ott lenni, de végtelen fájdalmas, hogy mindaz, amit itthagytam, mennyire rossz, pedig olyan közel van a jóhoz. Emlékszel a Csipkerózsika álomba dermedt várának meséjére? Most láttam magunkat, mindnyájunk egész életét és újra éreztem, hogy fel kell ébredni, de hiányzik a nagy királyfi kegyelemcsókja. De nem hiányzott, láttam, hogy minden hajnalban elcsattant, de mi mindig elfordítottuk arcunkat. Ő fájdalmasan vonúlt vissza, hogy másnap újra közeledjen. Értesz György . . . azt akarom mondani utolsó szavammal, hogy éljétek komolyan az evangéliumot. Mindnyájan. Nincs más értéke és szépsége az életnek . . .

A beteg visszahanyatlott és megbékélt arccal, halálos nyugalomban maradt párnáján.

* * *

Reggel, az első tanóra után reménységgel vegyes szorongással siettek barátai a beteg szobájába. János már öltözött.

Lelkendezve szól az álmatlanságtól sápadt György: Élsz! Úgy-e megtaláltad magad, hiszen átélted, amit nekem mondtál. Megerősítél abban az elkötelező gondolatban, hogy a magyar reneszánsznak jogász Kossuth-ja után theologus lesz az új prófétája. Csak azt nem értem hogy a több egészség miért kellette a halál látszatát?

— Meghaltam. Az ember tragédiájának új fejezete kezdődik. Eddig tetszetek az igazságok, ezután élni fogjuk őket. Eljött a háborús éjjel. „Meghalt ifjúságom, de Őt, de Őt a fényest, nagyszerűt, mindörökre látom.“

— Barátom, le a fellegekből, nem tudod ezeknek a soroknak a költője milyen mélyre bukott ebből a lelkesültségből. Mit akarsz tenni? —

— Nem akarom azt mondani, hogy amik eddig értékesek voltak, azokat szemétnek ítélem. Szeretetvendégségekkel együtt sok minden megmarad alapnak az épülethez. Szeretni fogok. És hazudni, többé soha, semmit. Minden igazat meg fogok mondani és minden jót meg fogok tenni, ha tűz lobog is fel körültem azonnal.

— Magad fogsz benne halálra égni! . . .

— De fény ragyog fel, amely világít és melegít és lesznek, akik dicsőíteni fogják a mennyei Atyát . . .

Királydaróczi.

Adyban is későre ébredt a magyar lélek ahoz, hogy életet teremtsen.

Makkay Sándor.

Halottak napján!...

Uram! ma minden gőgös pogányságom
 Levetkezem, mint gyűlölt rabruhát.
 Tán büszke voltam és kevély
 S űzött sok léha szenvedély
 Kegyelmed mégis tudom megbocsát!...

Uram! ma lelkem sok halottat gyászol
 Bár nem gyújt gyertyát messze sirokon.
 Egyre húll a könnyem, vérem,
 Boldogabb két holt Testvérem
 Mint én, kinek itt, nincs barát, rokon...

Uram! most látom, harcra nem születtem
 Idegen nekem törtetés, futás.
 Fényes lesz vagy szürke sorsom
 Minden mindegy, tovább hordom...
 Míg rám köszönt a győzelmes bukás!...

Uram! ma kisért annyi gyermekálmom
 S kitárul sok-sok drága mesevár,
 Ártatlan és boldog voltam,
 Az élettel nem dacoltam
 S nem vert földhöz se bűn, se szenny, se sár.

Uram! felettem Júdások csatáznak
 És elárúlnak mindent, ami szent.
 Voltam tiszta lelkek őre
 ... Legyőzött a gyáva, dőre
 S most megúttálm múlt — jövő — jelent.

Uram! ne büntesd gőgös pogányságom
 Halottak napján azt, hogy véikezem!
 Mindenkinek megbocsátok
 — Bűn legyen, vagy bosszú, átok —
 Mert csak áld, csak áld mind a két kezem!...

Farkasfalvi Mauks László.

*A büntudat hajnalpír, de csak akkor valódi, ha munkásnapok
 következnek utána.*

Környezetem fotografiája.

— Pár szemelvény egy nagyobb, falura szánt felolvasásból. —

A magyar falu. Az éjszaka homályát elűző hajnali ezüstös ködből a felkelő nap sugaraitól megaranyozva bontakozik ki a dolgozó magyar falu. Ez igaz. Ez nem hazugság még akkor sem, ha egyes regényírók köteteken keresztül ezt ismételtetik. Dolgozni még tudunk, ez tagadhatatlan. Kalaplevéve mehetnénk el a dolgozó magyarság fehérre meszelt, muskátlis ablakú házai és őszirózsas, rozsmaringos kiskertjei előtt, ha nem volnának egyesek, akik a falut írásaikkal az égisz emelik és dicsőímszokat zengenek róla. Azt írják ezek a magyar faluról, hogy az még ma is olyan tiszta és érintetlen minden idegen szagú hatástól, mint száz évvel ezelőtt volt. Hogy a falu lányai és fiai még ma sem ismerik Páris kulisszatitkait. Azt mondják, hogy a falu szíve még ma is szinarany, hogy minden falusi fenéig tejfel, a becsületesség netovábbja.

Jólesnek ezek a nagymértékben hizelgő szavak mindnyájunknak. Még egy kis önérzet is duzzad keblünkben e dicséretnek hallattára. Ezt a kis ártatlan hiúságot meg is lehet bocsátani nekünk, hisz', mint a költő mondja: hiába testvér, emberek vagyunk. De vigyázzunk, tovább ne lépjünk, mert ami ezen túl vagy, az az ördögtől van. Fel ne ülünk a sátán szekereére azáltal, hogy mindezt készpénz gyanánt vegyük. Zárjuk be az ajtót és ablakot, aztán tegyük önvalómat. Állítsuk a valót fotografáló gépek elé, aztán vegyük le... Vegyük le legelőbb az említett légvárák padlásszobáiból! Mert a magyar falu nem is olyan ártatlan, nem is olyan szűziesen tiszta. A magyar falunak is sokat kell sirnia, hogy lekopjék aranyszívéről a ráülepedett iszap. Tengerré kell nőni bűnbánati könnyei árjának, melyek kisérik a szívek pókhálós zúgait, fehérre áztatják a befektetett magyar köntösöket, hogy feddhetetlenül járúlhassanak a Kegyelem trónjához. Nem a falu politikájáról akarom itt lerántani a leplet. Ahoz — hála Istennek — nem is értek. Szerintem csak egy politika van: Isten ügye. Isten nagyobb, mint ez az egész világ. Tehát minden, ami szép, jó s igaz, elfér Istenben. Már pedig jaj annak a kereszténynek, aki a szép, jó és igazon túl mást is ismer, ha mindjárt politika van is a dologban. Én csak azt állítom, hogy az egészségtelen idegen áramlatok a magyar falvakba is beköszöntöttek és ha nem is tudtak tanyát verni valódi formájukban, megvan az a káros hatásuk, hogy táplálékot nyújtanak a magyar átkoknak. Mert az a legnagyobb átkunk, hogy azt hisszük, hogy van turáni átok. Azt hisszük, hogy nem is magyar az, akinek nem fáj a szíve, nem is kálvinista az, aki „csak — azért — is” nem mást akar. Nem is élhet az, aki a régieket össze nem törli és újat nem akar helyébe.

Az tagadhatatlan, hogy a hétszáz—nyolcszáz évesekben a magyar falu volt az igaz magyarság és nélküle valóra vált volna a sápadt Nyugat jóslata: Magyarország lekerült volna Európa szinpadjáról. Akkor csak a falu beszélt magyarul; azok voltak a kurucuno-

kák s megannyi magyar rög. Szóval akkor só volt, konzerváló, ízesítő só. Nem az fáj nekem, hogy egyesek azt állítják, hogy még ma is ilyen a magyar falu, hanem az, hogy valóban nem ilyen. Pedig lehetne ilyen. Pedig ilyennek kellene és kell lennie!

Egy pont van, ahol a magyar falut minden tisztelet és elismerés megilleti; és ez az, hogy szereti a földet. Valóban összenőtt azzal a röggel, melyet annyiszor megöntöz verejtékével. Ez nagy haladás az előbb dícsért multtal szemben. Az egészséges középosztály, mely szintén a falvak lakója volt, tönkrement. Könnyű fajsúlyú erkölcsiséggel rendelkező faj kezébe került a pénz és így az élet legfontosabb területein egyeduralomra is jutott. Az alázatos, könnyesszemű „tökepénzesek“ ötezer éves szimatjukkal csakhamar kipuhították, hogy hol van szükség egy kis „jó szívvel adott“, titokban maradó kölcsönre, majd hol lehet megváltóként bérlőnek jelentkezni. Az idő haladt és pár év múlva a kölcsönzőkből, a bérlőkből boldog tulajdonosok lettek. Ez a vagyonszerzési politika adott koldusbotot vagy gyilkoló fegyvert annyi magyar úr kezébe. Hála a gondviselő Istennek, hogy ez nemcsak tragédia volt, hanem kemény iskola is. Ebből okult minden józaneszű gazda. Ez vigasztalást nyújthat még akkor is, ha másfelől igazolást nyert az évszázadok tapasztalásaiból leszűrűt igazság: kárán tanul a magyar. Áldjon meg azért téged az Isten, mostani magyar falu, hogy megértetted, mit jelent a magyar föld neked! Mit jelent az a magyar dal, mely a maguk földjén dolgozó magyar munkások ajkán az Istent dicsérő pacsirták énekével versenyez. Nem ismerik azok az emberi lelket, különösen nem a magyar lélekrajzot, akik a föld népét meg akarják rabolni ettől a sokatmondó, szívdobogást élesztő fogalomtól: enyém. Görcsösen ragaszkodik ez mindenhez, amire azt mondhatja, hogy az enyém; még akkor is, ha szívszakasztó fájdalom az. A magyar néplelek nem szereti a természetellenességet. Ő azt sohasem fogja tűrni, hogy temetők helyett halottégető kemencék emésszék meg az emberi testeket. Neki még az a sirhant, még azok a kedves tetemet fedő rögök is kellenek. Kell, hogy könnyeivel áztat-hassa, virágokkal diszíthesse, hogy elmondhassa: ez az enyém. Érzi, hogy az Úr Isten is csak akkor részesíti őt kegyelmének eme szavaiban: én népem vagy te! . . .

Felekezeti öntudat. Bármennyire barátjai vagyunk is a felekezeti békének, azt nem mondhatjuk, hogy nekünk mindegy. Pedig a közhangulat szereti az ilyen szólásokat: a vallás nem üdvözít. Ez épen úgy igaz, mintha valaki azt mondaná, hogy a korszót nem lehet meginni. De azért mégsem mindegy, hogy ép, vagy pedig törött korszóban viszek-e vizet a mezőre. Én tudom, érzem, hogy a református egyház Isten akaratát tisztán tárja előmbe és el tud juttatni a kegyelem Istenéhez; miért keresnék azért más edényt, mely talán mindvégig idegen maradna előttem? A vallás, ha nem meggyőződésből van, vétek. A meggyőződés a lelkiismeret őrzésére van bízva. Már pedig a lelkiismeret ellen nem tanácsos cselekedni, mondja a hitvalló Luther.

Én eddig úgy tapasztaltam, hogy nem is az a baj, hogy több

vallásfelekezeten van. A vizsály, az elégtelenség főforrása az, hogy minden egyház nemcsak jogokat, hanem kötelességeket is ír tagjai elé. Tovább menve az, hogy a jogok mind lelkiek, a kötelességek pedig mind anyagiak, pénzbeliek. Hiába, még nem jutottunk el odáig, hogy úgy éhezünk és szomjuhozzuk az igazságot, mint a földi kenyeret és italt. Még egy kis egyházi adó is ilyen hangokat tud kiváltani: nem megyek többet templomba! . . . kiállok baptisának. Még a református leányok és legények oldalba rugják egyházukat, ha a gazdagabb jegyes úgy kívánja. Az még nem akadály, ha a katolikus fél nem adhat reverzalist: ad a református. Jaj a magyar református egyháznak, ha tagjai nem tudják, hogy ez helyrehozhatatlan bűn, de százszorosán jaj, ha tudják és mégis megteszik. Pirulunk kell a közelmúlt és jelen miatt, amikor ezek megtörténtek és imádkozva kell egy jobb jövőért munkálkodnunk, amikor ezért vád nem érhet, Református Sionom, áldjon meg az áldások Istene öntudatos, hívő tagokkal, hogy azokban megáldassék jövővel együtt ez a szenvedő világ is! . . .

Az egyházi életet képező dolgokról szólva lehetetlen kikerülnünk a lelkipásztori tisztet. Azért is, mert az egészen összeforrott az egyházzal, meg aztán azért is, mert ennek elítélésére a leggyorsabbak s megítélésében a legszeretlenebbek az emberek. Az utóbbi nyolc év alatt három olyan regény került a nyilvánosság elé, mely a legsötétebb színekkel festi le a református lelkészek házatáját. Aztán van egész társadalmi réteg, mely még akkor is a papot szidja, ha ő maga tölti el üres fecsegéssel a munkára adott napokat.

Nincs rá szükség, hogy valaki tollat fogjon és úgy mutassa ki sorban azoknak a rágalmaknak a valótlanóságát. A magyar református papság mellett az élet beszél és a történelem tanúskodik. Akinek füle van a hallásra, hallja. A villám nem a törpe cserjébe csap, hanem a hatalmas tölgyeket sújtja. Az Úr Jézus egyszer azt mondta tanítványainak: Jaj nektek, ha mindenki jót mond felőletek. Valóban! Mindenki tetszését csak az nyerheti meg, aki a bűn előtt is szemet huny, vagy egyenesen dicséri azt. Az Úr prófétája ezt nem teheti, mert akkor megszűnne próféta lenni.

A meg nem értés további oka az, hogy a világon mindenki anyaggal, látható és érzékelhető dolgokkal foglalkozik, csak a lelkipásztor nem. Már a zoltáríró is így kesereg: „Könnyhullatásom volt kenyérem éjjel és nappal, mikor mindennap azt mondták nekem: hol van a te Istened.”

De bármennyire igazak is a most elmondottak, a feltétlen szükséges büntudat hiányát mutatná, ha másfelől nem vallanánk, hogy a lelkipásztorok is gyöngye, méltatlan edények. Csakhogy ez a megítélés az Isten dolga és nem földi emberé.

A lelkipásztorok nem magukat adják, hanem a kijelentést helybeli vonatkozásban. Balga ember volna az, aki nem enne azért kenyeret, mert a gabona sáros földben termett. A halálra ítélt rab nem banná akármilyen majszos képű, szennyes kezű porkoláb vinné számára a kegyelmet tartalmazó levelet, csak vinné. Már pedig a lelki-

pásztor a legörvendetesebb üzenetet: az isteni kegyelmet viszi tudtúl . . . szegény bűnben fuldokló tömeg nem veszi észre . . .

Azi örvendetes dolognak tartom, hogy a lelkipásztoroktól megkívánja a hívők serege, hogy úgy éljenek, amint prédikálnak . . .

. . . Aki mástól megköveteli azt, hogy jó legyen, már csak egy lépésnyire van tőle, hogy magától is ilyet kívánjon. Igaz, ennek a lépésnek a megtétele a legnehezebb. Bárcsak mégis megtennék ezt a prófétáló lelkipásztorok, a kritizáló gyülekezet és a gyermekeiket folyvást jóra intő szülők. Bárcsak ne lenne saját magának mindenki olyan jó ügyvéde. Hadd tartana saját lelkiismerete előtt mindenki több elítélő tárgyalást, mert az igazi keresztyén kötelessége ez: a bűnt magában azonnal ítélje el, de másban bocsássa meg

Van nekünk egy gyakran hangoztatott gondolatunk, ami azonban ma már nagyon túlhaladott. Így hangzik ez: a lelkipásztor csak a katedrában pap, máshol ember. Hát kérem, a pap a katedrában is ember. Ember, de tisztább, tökéletesedni és tökélesíteni akaró ember. Már pedig a köznapi életben is ilyen tartozik lenni. Emberhez csak ember szólhat igazán. Az Úr Jézus, hogy megválthassa az embereket: emberré lett és szeretettel nevezte Magát Emberfiának. Azért nem vesszük mi olyan komolyan a prédikációt, mert úgy vélekedünk, hogy azt egy pap mondja kenyérkeresetből, pedig az a beszélő egy bizonyosságtevő keresztyén ember. Bizonyosságtételének célja az épülés, a plántálás. Az igehirdető Isten eszköze és munkatársa. A gyülekezet Isten szántóföldje. A földműves azért vet, hogy arasson is. Tehát csak az a prédikáció jó és szép, amely hatást vált ki a gyülekezetből. Nem dicséretet a prédikátorral szemben, hanem mélységes alázatot Isten előtt. Az igehirdetés nem szórakozás, hanem Isten felelete kérdéseinkre. Aki ilyen figyelemmel, az élet-halálkérdés ilyen komolyságával tudja azt venni, az előtt nem az a fontos, hogy milyen szónok az, aki beszél, hanem az, hogy mit mond a Lélek a gyülekezetnek . . .

Nagy baj az, hogy a lelkipásztorok anyagilag a gyülekezetektől függnék. Közel van a gyülekezet tagjaihoz ez a kisértés: mi tartjuk a papot. Istenem! Hát a pap önmagáért él? Határozottan merem állítani, hogy nem egy korcsmáros gazdagodott már meg igazán a folyvást sopánkodó „jó gyülekezeti tagok“ zsebéből, míg lelkipásztoroknak azon fölt a feje: hogy fizessem ki a tanuló diákfiúkért és leányokért a fizetni valókat!

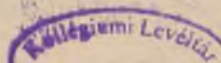
Darányi Lajos.

Az anyaszentegyház Istennek egyik felséges eszköze arra, hogy e földi életben a maga számára kimiveljen minket.

*

A vallási türelmesség csak hitből származhatik, akkor erény, ellenkező esetben fásult közömbösség.

Ravasz László.

Diákadomák.

Nagy könnyebbséget jelent a klasszikusok könyvnélküli megtanulásánál, ha skandálva lehet azokat mondani.

A tanár úr ki nem állhatja ezt az éneklést, rászól azért a kézzel-lábbal skandáló hetedikesre :

„Ne skan | dálj te pu | pák, mert | mindjárt | helyre za varlak.“

*

Sokat fáj a fejtük mostanában a theologia vezetőinek, hogy módon lehetne a dolgok folyását egy jobb jövő felé irányítani.

Egy ilyen beszélgetés közben kitör az egyik kollegából az örök pesszimizmus :

— Én azt mondom, hogy nem lehet itt semmi jót sem remélni.

— Hogy lehet így beszélni, torkolja be a reménykedő gárda.

— Majd meglátjátok hogy igazam van. Annyi sok szép kis lány van most Patakon, hogy számát sem tudom; ezek egy pár év múlva megnőnek és ekkor maga a szent se fog bírni a theologusokkal . . .

*

Olyan lonkának udvarol egy tógátus, akinek az öccse itt végzi a gimnáziumot. A lány írt. A kollega csak egy hónap múlva válaszolt. Hogy kimentse magát, elpanaszolja levelében, hogy rengeteg a dolga. Erőnek erejével megválasztották szemináriumi alkönyvtárnoknak és most a füle se látszik ki a könyvtárrendezésből. Pár nap múlva megjön a felmentés ilyetésképen :

„Rendben van. Elhiszem, hogy sok a dolgod. De az öcsém talán egyenesen főkönyvtárnok ottan, mert ő már két hónapja, hogy nem írt.“

*

Közgazdaságtan órán a vetésforgóról szól az előadás. Feljegyzésre méltó szavakkal méltatja a professzor úr, hogy mennyi mindent jelent az, ha tervszerűen vetnek ugyanabba a földbe kalászos után kapásnövényt és így tovább.

Óra után az egész hitész társaság álvedlett gazdásszá. Mindenki tudott, vagy akart valamit mondani. Így kérdezte aztán meg egyikök a meggazdagodni akarásáról közismert kollegát :

— Hát a ti határotokban milyen vetésforgót ismersz ?

— Kérlek szépen — hangzik a válasz — tudtommal a mi határunkban nincs más *vetésforgó*, csak — *napraforgó*.

*

Szemináriumi órán a legvirágosabb szépírói stillal cserélik fel a tudományos modort. úgyhogy végre nyájas ironiával azt ajánlja a tudós professzor :

Hm kérem, hát miért nem alapítják újra a Sárospataki Irodalmi Kör-t ?

— Csak ketten lennének hozzá nagytiszteletű úr, — hangzik válaszként „*Hári*“ eddig legmerészebb lóditása.

Egyleti élet.

A Hittanhallgatók Egylete az elmúlt hóban 3 rendes gyűlést tartott, mely alkalmakkal Máté Z., Gecse E. és Bodis Gy. komoly és mély írásmagyarásokat tartottak; Csathó J. és Komáromi S. felolvastak, Kovács J., Kocsis J. Botos F. és Harsányi L. pedig értékes szavalatokat adtak elő. Okt. 31-ét díszgyűlés keretében ünnepelte meg az Egyesület, melyen a Theol Kar is megjelent. S. Nagy Lajos mély s lélekből fakadó imája után Szabó Gyula IV. é. th. tartott írásmagyarázatot a Róm. 8: 14—17. alapján. Császár József IV. é. th. hegedűszóllót adott elő nagyszerű technikával. Darányi Lajos ifj. elnök mondott azután valósággal prófétai tűzü tinnepi beszédet. Gergely János III é. th. sikertült alkalmi szavalata fejezte be a jól sikerült tinnepélyt. — Az Egylet által kitűzött imádság-pályatételre, melynek tárgyát egy falusi népiskola évmegnyitó tinnepélyére való ima képezte, két pályamunka érkezett be. A pályadíjból egyenlő arányban, 3—3 pengőt kaptak a szerzők: Arday László és Kovács József th.-ok. — Az Egyesület minden tagja összeforrvá, mint egy test és egy lélek igyekszik „erős lenni az Urban és az ő hatalmas erejében“, „meglévén győződve arról, hogy aki elkezdte bennük a jó dolgot, elvégzi az, a Krisztus Jézusnak napjáig.“

A Bocskay Bajtársi Egyesület. A B. B. E. I. Rákóczi György törzse okt. 2 án rendezte ez éven második tinnestáborozását, melyen Szabó Lajos Gyóni Gézáról, a Szibériában elhunyt sze-

rencsétlen költőről tartott felolvasást, Botos Ferenc pedig ugyan csak Gyóni Gézáról elszavalta a „Cézár én nem megyek“ c. költeményt. — *Nov. 6-án* Áprily Lajos tinnestéletére irodalmi díszáborozást rendezett a törzs; ennek a műsora a következő volt: 1. Híszek egy: Főiskolai Kórus. 2. Versek Áprilyhoz; Császár József. 3. Régi magyar virágénekek: Énekelte Höröcsik Béla, zongorán kísérté Prókay Ica úrleány. 4. Szelleml élet Erdélyben: Szathmáry Lajos főgimn. h. tanár 5. Tiboldy: Erdélyország. Főiskolai Kórus. 6. Áprily versek: Mauks László. 7. Áprily Lajos költészetéről: Perjessy László. 8. Áprily versek: Hubay Lajos. 9. Eredeti magyar népdalok Énekelte Samu István, zongorán kísérté Prókay Ica úrleány. 10. Himnusz. A törzs lehetőleg minden hónapban akar ilyen tinnepélyt rendezni, a nagy közönség bevonásával. A Bocskay-Bajtársi Egyesület nov. 19 én, szombaton este 9 órakor táncsal egybekötött díszáborozást rendezett, Gömbös Gyula orsz. gyűlési képviselő közreműködésével. Este az állomáson dr. Rácz Lajos, az egyesület magistere fogadta Gömbös Gyulát s ő röviden válaszolt az üdvözlésre, majd a bajtársak sorfala közt elvonulva dr. Rácz Lajos lakására hajtottak. Az estély műsora a következő volt: 1 Nagy József az egyesület vezére meleg szavakkal üdvözölte a közönséget és az egyesület nagynevű vendégét. Gömbös Gyulát. 2. Farkas Dezső: Horthy induló Főiskolai énekkar. 3 Gömbös Gyula hatalmas faji öntudat-

tól átítatott beszéde. 4. Ujvárossy Margit operaénekesnő elénekelte Saint-Saints Sámson és Delilájából a nagy áriát, zongorán kísérte Gosztonyi J. V. t. j. 5. Novotny Mária miskolci úrleány elszavalta Mécs Lászlónak az „Esti séta” és „Vadócba rózsát oltok, hogy szebb legyen a föld” c. verseit. 6. Ujvárossy Margit opera-

énekesnő magyar dalokat énekelt. 7. Himnusz. A műsor után tánc következett reggel 6 óráig; az előkelő közönség mindvégig a legkellemesebb hangulatban maradt együtt. Szünelben női szépségi és férfi csunyasági verseny is volt. A szépségverseny első díját Zombori Manyi úrleány nyerte meg.

Hirek.

A főiskola tanári kara és ifjúsága október 31-ét a következő műsorral ünnepelte meg: 1. „Erős várunk!” Éneklé a főisk. Kórus. 2. Ünnepi beszédet mond Bódy Dénes főgimn. tanár. 3. Szavaltat: Mauks László hittanhallgatótól. 4. „Térj magadhoz drága Sion!” Éneklé a főisk. Kórus. 5. Szavaltat: Técsy Béla gimn. tanulótól. 6. Auber: Ima a „Portici néma” c. operából. Éljadta a gimn. vegyeskar.

Az Erdélyi Önképzőkör lélekemelő ünnepély keretében ülte meg a reformáció 410. évfordulóját a tiszakarádi ref. egyház körében. A délelőtti istentiszteletet Király Zoltán főiskolai szenior végezte. A délutáni ünnepélyen beszéltek: Dávid Zoltán, Magyar Andor és Tóth Kálmán. Szavaltak: Técsy Béla, Tóth Lajos és Tóth Miklós. Duettet énekeltek: Bereczky Zsigmond és Jeney József. A lelkes ifjúság és a lelkes gyülekezet találkozása szolgálja Isten dicsőségét.

A budapesti Kossuth-szobrot leplező ünnepségen november hó 6-án Elekes Imre közigazgató és Harsányi István prodékán képviselték az Almamatert. Patakon

termett virágokból font koszorút is vittek, melynek ez volt a felirata: „Volt jurátusának, a sárospataki főiskola.” A Kórus tagjai közül négyen vettek részt az ünnepélyen. Költségeik fedezésére a város 80 P-t adott.

A Főiskola november 5-én d. e. 12—1-ig áldozott legnagyobb tanítványa: Kossuth Lajos emlékének. Az ünnepi szónok Novák Sándor gimnáziumi tanár volt. A már pusztá megjelenésével is figyelmet parancsoló tanár művészi beszédével a legértékesebb virágokat: a pataki diáklelkeket vitte el az örök Kossuthoz, hogy megnyerjék Tőle a biztatást, a parancsot egy jobb korszakhoz méltó gyümölcstermésre.

Dr. Rácz Lajos theologiai igazgató a párisi theol. fakultás 50 éves jubileumára folyó hó elején Párisba utazott. Minden ilyen alkalom élő bizonyítéka annak, hogy az Úr szolgálainak találkozása nagyobb eredményt ér el, mint a kultur-államok minden költséges diplomáciája és külképvisellete.

Személyi hírek. *Tárczy Árpád*, latin-német-történet szakos gimn. tanár nov. 1-én elfoglalta állását.

Kiss Elek tornatanár, kiről múlt számunkban azt a hírt közöltük, hogy nyugalmába vonúlt, az igazgatótanács kérésére ez évre még elvállalta a torna tanítását. Segítse meg Isten további munkájában is!

Nagy Sándor Béla, vámosújfalusi ref. lelkész, szabadságot nyerve, ez iskolai évre a genfi egyetemre iratkozott be.

Janka Gézát a konvent a most szervezett párisi magyar missziói lelkészi állásra, a vallás- és közoktatásügyi miniszter anyagi támogatásának megnyerése után, lelkésszé vezette ki.

A köziskolai-szék határozata folytán főiskolánk levélben fogja üdvözölni Rothermere lordot, a trianoni békerevizió bátor harcosát. A levél bővebben kifejti, hogy mi mindent veszített ez a négy-százados intézet a ránk kényszerített béke folytán. 1. Megcsonkult ez az egyházkerület, amely ennek fenntartó testülete. 2. Egész vármegyét veszített el, ahonnan évszázadok óta az apák és fiak csak ide jöttek tanulni, mert ez a szegények iskolája. 3. Elveszítette az akadémia másik fakultását, a jogakadémiát, így nemhogy a kiépítési terv vált volna valóra, hanem visszaesés történt. — Az irigyelt kultur angol nép ebből is láthat s ítélni.

Exmissió. A főtiszteletű Püspök úr Varga János IV. éves th.-t a vámosújfalusi ref. egyházba exmittálta. Theológiánkról ő az egyedüli exmittált theologus, de az óralátogatás reá is kötelező. Krisztus legyen a Pásztora készlekedett munkakörében is.

Orgonahangverseny. A sárospataki ref. egyház november hó 27-én templomi orgonahangversenyt rendezett. A művészi műsor

minden egyes száma Istent dicsőítő, emberi lelket emelő volt. Jövedelem 500 P, mely a szegények karácsonyi felruházására fog fordítani. — Az ilyen nappal kezdődő adventre *el fog jönni* az Isten szózatát szülő karácsony: „Békesség a földön és az embekekhez jóakarát.”

A Stefánia-szövetség sárospataki fiókja november 12-én jól sikerült műsoros estéllyel egybekötött táncmulatságot rendezett.

A cserkészlányok október hó 30 án este szépen sikerült ünnepélyt rendeztek.

Sátoraljaújhely folyó hó 10 én Trianon ellen demonstrációt rendezett. Bár az idő kellemetlen volt, vidékről is többen részt vettek rajta.

A kiscserkész csapat szervező testülete *Sztárai Mihály* nevet adta a csapatnak. A csapat résztvett f. hó 20-án a sátoraljaújhelyi demonstráción.

Tompos Péter, jóhírnevű szintársulatával, Sárospatakra fog érkezni és előadásait a régi mozi-helységben fogják tartani. A mozitól is megfosztott közönség nagy érdeklődéssel várja.

A hatodikosok „Quid novi?” címmel litografált újságot indítottak. A kezdeményezés örvendetes. Kívánjuk, hogy: az öntudat ne negatívumokban, hanem pozitívumokban jelenjék meg; egységes akarásnak legyen az gerinces lapja, ne álnevek mögé bujt félmerész emberek papírkosárja.

Október 31-én az egyik gimnáziumi internátus szoba szeretetvendégséget rendezett, melyre — a testvéri szeretet ápolása végett — néhány theologust és gimnázistát is meghívott.

Előfizetésüket beküldték: Dr. Antal Géza Papa 4 P, Dr. Baltazár Dezső Debrecen 4 P, Benke Kálmán Berlin 5 P, Fekete István Tiszaadob 4 P, Farkas Mancsi Tibolddaróc 4 P, Dr. Faragó Sámuel Bp. 4 P, Győry Kálmán Erdőhorváti 3 P, Dr. Hézsér Zoltán Bp 4 P, Hazay Béla Sp 2 P, Emődy Károly Gégény 2 P, Enyedy Andor Miskolc 4 P, Janka Károly Cigánd 8 P, Jakab Pál Felsőcéce 4 P, Dr. Kiss Lajos Tornyosnémeti 4 P, Kiss Pál Sámuel Beret 2 P, Kovács Bertalan Vily 4 P, Korocz József Gáva 8 P, Kurucz Lajos Forró 5 P, Kovács Béláné Füüzerradvány 2 P, Kisfaludy László Sp 5 P, Cs. Kovács Imre Polgárdi 4 P, Matuszka Margitka Bp. 2 P, Magyar Lajos Cegléd 4 P, Miskolczy Pál Szerencs 2 P, Miskolczy Kálmán Tiszaladány 5 P, Mezőssy László Zalkod 8 P, Dr. Margittay József Bp. 4 P, Nagy János Belsőbőcs 4 P, Dr. Nyomárkay Kázmér Bp. 5 P, Okos Gyula Ókéske 4 P, Péczelyi Irénke Abaújszántó 6 P, báji Patay Sámuel Pánd 4 P, Pethő Imre Bp. 3 P, Dr. Szabó Sándor Bp. 4 P, Szent-Imrey Gyula Gibárt 4 P, Dr. Szilva Ferenc Forróencs 5 P, Dr. Seress István Putnok 4 P, Svingor Jenő Radostyán 4 P, Técsy Lajos Veszprém 5 P, Traub Aranka Bátorlak 4 P, Dr. Terhes Tivadar Bp. 5 P, Tomory Dezső Szabolcs 6 P, Dr. Tamaska Lőrinc Szikszó 4 P, Tóth Ida Vámosújfalú 4 P, Dr. Trócsányi Zoltán Bp. 4 P, Verebélyi Dezső Bodrogsemjén 4 P, Zászkaliczky Pál Sopron 2 P, Villien Urbán New-Canaan 5 52 P, Kőrössy Sámuel Zsadány 6 P, Charles Vincze Charteret 5*70 P, Comenius Önképzőkör Sp. 4 P.

Szerkesztői üzenetek.

Hátrálékosok. Szeretettel kérünk mindenkit, aki hátrálékban van, hogy tartozását a legrovidebb idő alatt egyenlítsse ki. Úgyszintén azokat, akik a Közönlönyre nem számítanak előfizetni, hogy tartsák becsületbeli kötelességüknek a lapot visszaküldeni.

Idegenben levő pataki dlákok. Itt közöljük az összes külföldön levő patakiak címét, hogy eleget tehessetek a szent elkötelezésnek:

„Fiúk, fiúk, ha messze járok
ÜzenjeteK, üzenjeteK...!”

Benke Kálmán: Berlin N. W 7. Dorotheen Str. 2. Koll. Hungarikum.

Béky Zoltán: 314 Hertzog Hall. University. New-Brunswick. N. J. U. S. A.

Horkay László: bei Frau Messmer, Zürich 6. Schweiz Frohburg str. 102.

II. em.

Karászi Dezső: c/o Miss Dunbar 1. Westbank Quadrant Glasgow W. Scotland.

Nagy József: 1 bis Quai St Thomas. Strasbourg.

Nagy Sándor Béla: Boulevard des philosophes 16 Foyer des Audiaut Geneve.

Szakall János: Kampen, Broederweg 15. Nedeland.

Ujszászy Kálmán: Basel Hebelstrasse 17. Alumneum.

Kiadja: a főiskolai Ifjusági Egylet.

Kiadóhivatali főnök: Bagócsy Lajos 1V. é. hh.

Czeisler Izidor
divatáruháza
Sárospatak
(a Kossuth Lajos-utcán)

Állandó raktár: férfi-, női- és gyermek-harisnyák, zoknik, sapka, kalap, ernyők, katonai cikkek, csipkék, rövid-, és kötöttárúk, illatszer, pipere, férfi- és női fehéreneműk.

Csicsery József
cserépkályhaüzeme
Sárospatak

mely Zemplénnvármegyében
a legrégebb és legnagyobb.
∴ Alapítottatott 1902-ben ∴

Készít a sárospataki legfinomabb tűzálló kaolínból a legújabb modern stílusban és kivitelben mindenféle színben és nagyságban cserépkályhákat, kandallókat és takaréktűzhelyeket. - Továbbá ócska kályhajavítások, átrakások vidéken is gyorsan és pontosan eszközöltetnek

Kályhámért 10 évi jótállást vállalok
Olcsó árak! Előzékeny kiszolgálás!

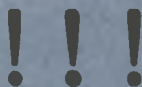
A m. kir. Koronaörség szállítója!

Cím:

Csicsery József, kályhás
Sárospatak

Kitüntetve Budapesten 1920-ban.

Koncz Ferenc
angol és francia cipész
Sárospatak,
(a református templomközben)

Megrendelésre készít elsőrendű férfi és női cipőket, csizmákat, varrott és szegezett talppal a leg-egyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig, melyekből állandó raktára is van, csakis elsőrendű anyagból, szolid árak mellett. Javítások gyorsan és gondosan eszközöltetnek.

Ifj. Szepešsly István
CUKRÁSZDÁJA
SÁROSPATAK,
(a ref. főiskola mellett).

Vállal: lakodalmi-, alkalmi torta és egyéb cukrászsüteményeket.

Vidéki rendelések posta útján rendelve is a legpontosabban eszközöltetnek.

●
Rádió állomás.

●
Vidékiek találkozóhelye!

Legszebb ajándéktárgyak nagy választékban!

Joggal mondja az angol:

'Time Is Money'

(Az idő pénz.)

FONTOS Önnek, hogy tudja a pontos időt?

Keressen fel még ma és **kérje az „én” órámat** 3 hónapi próbaidőre. Meg fog győződni arról, hogy lehet olcsón és mégis **megbízhatóan pontos órája.**

Órák, mindennemű ékszerek, dísz tárgyak, valódi ezüst evőkészletek kedvező részletfizetési feltételek mellett kaphatók.

Spitz Pál

órák és ékszerész, Sárospatak.

Vidékre **választékok** készséggel küldök!!
Varrógépek és kerékpárok gyári raktára!

Fodrász-

és borbélymunkák *legpontosabban eszközöletnek*

Dobozy István

Sárospatak,

a diákság felkarolt borbély és fodrász-
mesterének modern műtermében.

40 év óta áll fenn

id. **Szepessy István**
sütődéje.

Sárospatak legrégebb, legkedveltebb péküzlete.

Minden nap friss

péksütemények,
fehér és barna kenyerek.

Nyomatott a ref. főiskola könyvnyomdájában Sárospatakon.